

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonae, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

§. 1. Cvr Oremus pro Defunctis. Quaedam de Purgatorio. Quae peccata in
eo puniantur. Voces purgantium animarum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

meæ, ejus præconia quibus impar omnino sum tacitus præteribo, non audens præ confusione, & conscientia sordium meorum os aperire. Nomen autem ejus sanctum & venerabile cum tremore invocabo, ut propicia mihi sit Mater misericordiæ, & reficiat languentem animam meam. Audito hoc nomine ad spem peccator erigitur, reficitur mens justi; ridet terra, gaudet cœlum, lætantur Angeli, Dæmones contremiscunt. Sunt qui quotidie hoc nomen venerentur recitatis quinque psalmis quorum literæ initiales Mariæ nomen efficiunt, præmissâ singulari Angelicâ salutatione. Psalmi sunt isti; *Magnificat, Ad Dominum cum tribularer, Retribue servo tuo, In convertendo, Ad te levavi oculos meos.* Insigne de hac re miraculum ex Beluacensi, & Cantipratano refert Spinellus in fine capitis quarti. Optime Franco Abbas *b.* Post singulare nomen Jesu Christi, quod est super omne nomen, nullum aliud nominatur, unde tantum gratiæ, tantum spei, tantum suavitatis, tantum consolationis piæ mentes concipiant. Quotiescunque enim dulcissimum nomen MARIA amatores illius audiunt, toties ex pio auditu, & suavitate auditi nominis nescio quid inenarrabilis jucunditatis intus trahunt. Nomen namque Mariæ mirum quid suave, ac divinum in se continet, ut cum sonuerit amicis cordibus amicis suavitatis odorem spiret. Et mirum illud est de nomine Mariæ, & valde mirum, ut millies auditum semper audiatur quasi novum. Concludo hæc dulcissimâ Parænesi devotissimi Patris Bernardi; Totis medullis cordium, totis præcordiorum affectibus, & votis omnibus Mariam veneremur, quia sic est voluntas ejus, qui totum nos habere voluit per Mariam. Ad Patrem verebaris accedere, solo auditu territus ad folia fugiebas. Jesum dedit tibi mediatorem. Sed forsitan & in ipso majestatem vereare divinam, quod licet factus sit homo, mansit tamen Deus. Advocatum habere vis & ad ipsum? Ad Mariam recurre. Exaudiet utique matrem filius, & exaudiet filium Pater. Hæc peccatorum scala, hæc mea maxima fiducia est, hæc tota ratio spei meæ. Quid ad Mariam accedere trepidet humana fragilitas? Nihil austerum in ea, nihil terribile, tota suavis est, plena pietatis & gratiæ, plena mansuetudinis, & misericordiæ. Ideoque modicum istud, quod offerre desideras, gratissimis illis, & omni acceptione dignissimis Mariæ manibus offerendum tradere

h. Franco in fine tom. 6. de gratia Dei. i. Bernard. serm. in Nativit. B. Mariæ serm. super signum magnum. serm. 2. sup. Missus est. & serm. 4. de Assumpt.

cura, si non vis sustinere repulsam. In periculis, in angustiis, in rebus dubiis Mariam cogita, Mariam invoca. Non recedat ab ore, non recedat à corde: & ut impetres ejus orationis suffragium, non deseras conversationis exemplum. Ipsam sequens non devias, ipsam rogans non desperas, ipsam cogitans non erras. Ipsa tenente non corruis, ipsa protegente non metuis, ipsa duce non fatigaris. Sileat misericordiam tuam. Virgo beata, si quis est, qui te invocatum in necessitatibus suis sibi meminerit defuisse. Nos quidem servuli tui cæteris in virtutibus congaudemus tibi, sed in hac potius nobis ipsis. Laudamus virginitatem, humilitatem miramur, sed misericordia miseris sapit dulcius, misericordiam amplectimur charius, recordamur sæpius, crebrius invocamus. Hæc est enim, quæ totius mundi reparationem obtinuit, salutem omnium impetravit. Ad hunc fontem sitibunda properat anima nostra. Ad hunc misericordiæ cumulum totâ sollicitudine miseria nostra recurrit. Sit pietatis tuæ ipsam, quam apud Deum gratiam invenisti, notam facere mundo, reis veniam, periclitantibus adjutorium, & liberationem tuis sanctis precibus obtinendo. Plena es gratiarum, plena rore cœlesti. Ciba hodie pauperes tuos, Domina, ipsi quoque catelli de micis edant, sed & camelis potum tribue de superfluente hydria tua, ut omnibus, qui dulcissimum nomen tuum cum laude invocant, per te, Regina clementiæ, gratiæ suæ munera Jesus Christus Filius tuus Dominus noster misericorditer largiatur.

CAPUT XIII.

De Officio Defunctorum.

§. 1.

Cur oremus pro defunctis. Quadam de Purgatorio. Que peccata in eo puniantur. Voces purgantium animarum.

1. **N**on sine causa mater Ecclesia spiritum habens sponsi, & Dei sui post solemnem officii Divini recitationem specialem pro defunctis cursum instituit. Omnes enim filios pari complectens amore postquam Dei Optimi Maxima erga viventes beneficia debitis gratiarum actionibus diu, noctuque celebravit, misericordes oculos ad eos convertens, qui nos præcesserunt cum signo fidei, & dormiunt in somno pacis; eorum etiam spiritus aeterno

F f f f

aeterno

æterno Regi, cui omnia vivunt, devota precum solemnitate commendat. Non omnes Ecclesiæ filii, quibus data potestas est hæredes fieri vitæ æternæ, post ultimam vitæ hujus clausulam transire statim merentur ad patriam. Pauci omnino, quos Deus insigniter prædestinavit, in suavissimo ipsiusmet Dei osculo moriuntur, qui baptismalis innocentiae candorem usque ad finem vitæ illibatum conservarunt. Cæteri salvi quidem erunt, sic tamen quasi per ignem. Hanc Catholicam veritatem aptissimo ædificii paradigmate illustrat Apostolus *a* *Fundamentum aliud nemo potest ponere, præter id quod positum est, quod est Christus Jesus. Si quis autem super ædificat super fundamentum hoc aurum, argentum, lapides pretiosos, ligna, fœnum, stipulam, uniuscujusque opus manifestum erit: dies enim Domini declarabit, quia in igne revelabitur, & uniuscujusque opus quale sit, ignis probabit. Si cuius opus manserit, quod super ædificavit, mercedem accipiet: si cuius opus arserit, detrimentum patietur, ipse autem salvus erit, sic tamen quasi per ignem.* Hanc metaphoram communi calculo approbatam de anima fidei, deque igne purgatorio explicant sancti Patres. Fundamentum Ecclesiæ, & cuiusque Ecclesiæ filii Christus est, fidesque viva per charitatem, super quam alii aurum, argentum, & lapides pretiosos, alii verò lignum, fœnum, & stipulam superædificant. Aurum, ait D. Thomas *b*, charitas est, argentum sapientia, & contemplatio, lapides pretiosi sunt aliæ virtutes: è contrario lignum, & fœnum, & stipula peccata levia, & venialia sunt, quibus per vanitatis studium inficitur mens. Nec enim de mortalibus hic sermo est, quæ ipsum destruunt vitæ fidei fundamentum. Coacervant in anima sua res cremabiles, inquit Eckbertus *c* Schonaugiæ Monachus, qui se non custodiunt à levioribus culpis, velut est otiosus sermo, risus, & joci, ira, vana lætitiæ, excessus in cibo, & potu, & hujusmodi quotidiana peccata, quæ capitalia non dicuntur. Hi ligna, fœnum, stipulam aggregant super fundamentum suum, & hæc excoquenda sunt per ignem. Clarius Augustinus *d* ligna, fœnum, & stipula non absurdè accipi possunt rerum secularium, quamvis licitè concessarum tales cupiditates, ut amitti sine animi dolore non possint. Cum autem iste dolor urit, si Christus in corde fundamenti locum habet, id est, ut ei nihil anteponatur, & malit homo, qui tali dolore

uritur, rebus quas ita diligit magis carere quam Christo; per ignem fit salvus. Si autem res hujusmodi temporales, ac sæculares tempore tentationis maluerit tenere quam Christum, eum in fundamento non habuit, quia hæc priori loco habuit, cum in ædificio prius non sit aliquid fundamento. Purgatorium igitur ex doctrina Ecclesiæ locus est, in quo animæ temporariâ poenâ plectuntur, quæ in obitu, nec ob mortalem culpam à Dei gratia, & amore sunt exclusæ, nec ad eodè defæcatur, ut confestim ad conspectum Domini possint admitti: *Nihil enim coinquinatum intrabit in regnum celorum*. Eleganter Origenes *f*: Non omnes purgantur eo igne, qui de altari assumitur. Aaron purgatur illo igne, & Isaias, & qui sunt similes illis. Alii verò, qui non sunt tales, alio igne purgantur. Timeo ne illo, de quo scriptum est: *Fluvius ignis currebat ante ipsum.* Ille ignis non est de altari. Qui de altari est ignis, ignis est Domini, qui autem extra altare est, non est Domini, sed proprius est uniuscujusque peccantium de quo scriptum est *g*, *Ambulate in igne vestro, & in flamma, quam accendistis vobis.* Ideo illum ignem sapientem vocat Paulinus Nolanus Episcopus *h*, quia id tantum comburet in nobis, quod combustione dignum reperiet.

2. Vacantis operæ fuerit plures congerere rationes, proferre testes, coacervare Scripturas ad hanc veritatem astruendam. Ne tamen hæc etiam in parte eruditi lectoris curiositati deesse videar, sanctos Patres, & Doctores orthodoxos rem istam pertractantes in fine capitis indicabo. Sunt autem duo, quæ suppono, & Purgatorium esse, & vivorum suffragia defunctis ad expianda peccata in eo detentis prodesse. Quæ duo fidei documenta cum certissima sint, transcendendum nobis est per affectum miserationis ad eos, quibus juncti fuimus per humanitatem. Vadam, ait Bernardus *i*, in regionem istam, & videbo visionem hanc grandem, quomodo pius pater glorificandos filios in manu tentatoris relinquit; non ad occisionem, sed ad purgationem; non ad iram, sed ad misericordiam; non ad destructionem, sed ad instructionem; ut jam non sint vasa iræ apta in interitum, sed vasa misericordiæ præparata ad regnum. Surgam ergo in adjutorio illis, interpellabo gemitibus, implorabo suspiriis, orationibus intercedam, satisfaciam sacrificio singulari, si forte videat Dominus,

a 1 Cor. 3: 11. *b* D. Thomas 1^a 2^a q. 187. *c* Eckbert. serm. 9. ad v. Carbaros. *d* August. Ench. ad Laurent. c. 68.

e Apoc. 21: 27. *f* Orig. hom. 9. in Levitic. *g* Psal. 50: 11. *h* Paulin. epist. 9. ad Severum Sulpitanum. *i* Bernard. serm. de quinque negotiis rationibus.

minus, & judicet, ut laborem convertat in requiem, miseriam in gloriam, verbera in coronam. His enim, & hujusmodi officiis potest eorum poenitentia rescari, finire labor, destrui poena. Hac tanti viri exhortatione animati percurramus & nos regionem istam, videamus quid fiat in ea: qualiter benignus pater filios examinat, sicut examinatur argentum: ducit per ignem, & aquam, ut educat in refrigerium.

METRUM XXVII.

Vos avernales lacus stygisque squalentes specus,
Tænari tristes hiatus, ac inamonum chaos,
Vos gementum dira regna, Diis obscuræ domus.
Semper orbis orbis, infames paludes tartari,
Ignis quæ fluctibus manes rotatis noxios:
Vos forores dissolutis concitæ serpentibus,
Quæ cruentis scæda poenis vindicatis crimina:
Vos furoris administris, quæis severa Numinis
Conterit reos manus sævisque castigat modis:
Si quid in surdo igne vocis prævalent viventium.
Huc adeste, & immitis pandite citò portas stygis.
Pandite horrendos sinus, liceatque moestificæ obstitum
Noctem diem cernere: liceat lacunas sulphure,
Fœtidaque pice plenat insuervi: ubi vindex
Pœna justè noxiorum sævit in præcordiis.

3. Cruciantur nimirum animæ Deo dilectæ, ita exigente justitia, inmanissimis tormentorum generibus, donec culpas eluant, quæ tamen veniales, culpæ tamen sunt. Noctem illarum tenebrosus turbo possidet, non computatur in diebus anni, nec numeratur in mensibus: obscurant eam tenebræ, & umbra mortis, occupat eam caligo, & involvitur amaritudine. Et quod omnium malorum supremum est, projectæ sunt interim à facie Dei, ab ejus felicissima visione ad tempus exclusæ. In momento indignationis, dicit Dominus per Isaiam *l.*, abscondi meam faciem parumper à te, paupercula, tempestate convulsa, absque ulla consolatione. Quale enim gaudium illis erit, qui lumen cæli non vident, qui dulcissima increata lucis claritate non fruuntur? Obsecro ut videam faciem Regis, dicebat ille sanctissimi patris degener filius *m.* Idem tot poenis eruciatæ clamant ab imis tormentorum sedibus, si fortè sit aliquis cujus viscera acerbissimis fratrum querelis moveantur, qui considerans contritionem filiæ populi sui audiat ploratum, & ululatum multum, atque infixis in limo profundi manum porrigat adjutricem.

& Job. 3: 5, 6. 1 Isai. 54: 8, 11. 2 Reg. 14: 3.

Penetrabo igitur omnes inferiores partes terræ, & inspiciam omnes dormientes, & illuminabo omnes sperantes in Domino *n.* Descendam vivens in infernum, & videbo utrum clamor, qui venit ad me, verus sit, an non est ita, ut sciam. Videbo, inquam, utrum cuncta prospera sint erga fratres meos, ut possim enunciare quid agatur. Benè est. Jam veni, & vidi. Mirum quantum exclament afflictæ animæ omnium poenarum genitibus laceratæ. Misere mini mei, misere mini mei, saltem vos amici mei, quia manus Domini tetigit me. Gravavit me iniquitas mea, & ab angustia mea avolare non possum. Sagittæ Domini intra me sunt, quarum indignatio ebibit spiritum meum. In me transierunt iræ ejus, & terrores ejus conturbaverunt me. Omnes fluctus suos induxit super me, afflictæ sum, & humiliatâ nimis, quoniam comprehenderunt me mala, quorum non est numerus: comprehenderunt me iniquitates meæ, & non potui ut viderem. Dæmones me calumniantur, & frendent adversum me: nunc impropert scelera, ad quæ falsis adulationibus pertraxerunt. Omnes amici mei dereliquerunt me, & non est auxilium mihi in me, nam & necessarii quoque mei recesserunt à me. Verumtamen non contradico sermonibus sancti, sed hæc mihi consolatio, ut affligens me dolore non pareat: nec enim inde exibo, donec solvam universum debitum usque ad novissimum quadrantem. Iram Domini portabo, quoniam peccavi ei, donec judicet causam meam, & faciat judicium meum, educet me in lucem, videbo iustitiam ejus. Sed vos qui vivitis, qui superstites estis, adjuvate infirmitatem nostram, onera nostra portate; non enim opus est sanis medico, sed malè habentibus. Non exurimur in ea flamma, in qua dives cruciatur: ignis noster refrigerium admittit, & aquis vestris extingui potest. Sic animæ in Purgatorio constitutæ & suam deplorant miseriam, & nostram implorant misericordiam, quatenus suffragiis nostris adjunctæ ad patriam supernæ beatitudinis quantocumque introducantur.

n Eccl. 24: 45.

§. I I.

Quot, & quibus operibus animabus defunctorum suffragari possimus. Officii pro defunctis quam antiqua sit institutio. Cur certi quidam dies sacris pro mortuis offerendis tribuantur.

Fffff 2

1. Sunt